

Gëzim Hajdari

Antologjia
e shiut

Poezi

BIBLIOTEKA

8JH-1
H 19

854-1

HIS

Gëzim
Hajdari

Rezension

Rez. N. M. V.

Poet.

VITE II. NERI IHEM

АРДИС ОДРОВ

Antologjia
e shiut

Poezi

Shtëpia botuese

«Naim Frashëri»

VITE TË HERSHËM

KORI 174

Fëmijëri e largët,
peligorgë – zogu im i shtrenjtë,
plloskë e ujit të shiravë në strehë
që e mbledhë nëna për të na lartë kokën me
bot,
fushë me vesërimë, ku shkoja herët në agim
dhe gramafoni i vjetër (që ka heshtur) i
përgjithmonë,
çantë e librave të shkollës së fshatit,
motive të dashurisë së shkuar,
balada, këngë, dasma,
fjalë të harruara...

s'mund t'ju harrøj dot aq lehtë.

PĒRROI

ALLEGRI 31. 1974

Në një grusht rrëre, fëmijëria ime,
s'të tretën dot ujërat e pérroi.

Mbi gur të bardhë gjurmët e hershme,
pasqyruar te një vijez e ujit.

Buçimat e luta, ende më jehojnë,
pérroi i shelgosur brigjesh.
Përmbyt qasja rrjedhën ujra tëlliqetë,
luginat – dekorime trille zogjsh.

Diku bregut tënd të dielave
gratë lanin rroba përmbyt zallë,
Deri në mbrëmje fushës dëgjohej
zëri i ëmbël i peligorgave.

AU149323M 1131

Tani përroi i fëmijërise rrjedh nëpër mall, larg meje.
Tiparet e tua janë të thjeshta,
veç ca guaska e ca grushtë rëre.

Atje janë të gjitha, rëra, mbi gurë
te shtrati rrinë vitet dhe datat;
veçse guaskat si vezë boshë kanë mbetur,
u kanë fluturuar qiejve patat...

TEK E NESËRMJA

Do më kërkosh në shtëpi,
në fushë do të më gjesh,
Do më kërkosh në ditët e shqetësuara,
do të më gjesh nëpër ditët e bukurë.
Rrugës së fshatit do më kërkosh,
do më gjesh të dashuruar,
Do më kërkosh sot,
por unë kam ikur tek e nesërmja.

KAVAKU

INTERVIEW WITH ALEXANDER KAVAKU

Kavaku
me çerdhe, zogjsh
përkulet sa majtas, djathtas
fushës me erë.
Nëse rrëzohet përtokë,
përgjigjet për qindra jetë zogjsh të tjere...

KUR PRES PRANVERËN

Po qe se vjen më parë te ti pranvera,
në Kupas,
më lajmëro
të dal ta pres
në kufijtë ku ndajnë në dy krahinat tonë.
Nësë dëj jem atë mëngjes
duke dëgjuar koncertet e Shtrausit,
do t'i lë ato.

Do të vesh këmishën e kaltër
me mëngë të shkurtra,
të shkurtra
e do të rend fushës
duke fishkellyer një motiv të bukur,
të bukur,

MORAMAN

e do tē shihem nē kthjelltēsinē e pafundme
tē ujëravé që rrjedhin,
nē pasqyrat e pellgjëvë do shoh ikjen e reve,
lejlekët nē qiel,

Do tē mbyll, sytë
e do dëgjoj këngët e zogjve.
Dhe ti atëherë s'do më njohësh,
se unë jam berë njëqind here më i ri,
edhe pse' pranvera më parë erdhi të ti në
Kupas.

GRAMAFONI

Hesht gramafoni i lënë në harresë
dhe pllaka i është vjetëruar fare.

Këngë të preferuara më s'këndon,
e ka mbuluar bari në strehë.

Më merr malli për këngët e hershme,
kur e kurdiste babai në oborr.
Po pllaka e zezë më s'rrotullohet,
zemereku ka mbetur në la minor.

Reth tij mblidhej gjithë mëhallat,
aty çlodheshin fshatarët çdo darkë.
Potpuritë popullore përhapeshin
deri në Shegas e Çanakaj, larg.

MALCOLM LITTLE

U tret famat e bujshme le gramafonit,
po zëri i tij mes njerëzve jehon.
Një pikë strehës dimërore të rrjedhë
dhe pllaka e vjetër prapë kumbon...
...

...përveç qëndrimit
e vir përgjithësia e fëmijëve rëqezë
tomigj mëdha jep

...

PËRTEJ KODRAVE

Përtej kodrave flenë retë e verës.
Përtej kodrave e shkëlqen e lumenj.
Përtej kodrave është Balaj.
Janë dysy, si dy pritjet.

Përtej kodrave
nëpër degët e hirta të ullinjve
zgjohen agimet.

Përtej kodrave nis krahina jote...

KUPASI^I)

Kupasi,
një kupëz bosh,
një kupëz me trishtime,
një kupëz me lot.

Ty dikur të vunë emrin Kupas,
se sa një kupëz iti prodhoje;
një kupëz me misër, një kupëz me grurë,
në të lindja, jetq dhe vdekja ishte.

Më një kupëz mate shin të gjitha,
dhe dielli me një kupëz matej;
qielli, uji dhe gëzimet gjithashtu,
dhe njeriu me një kupëz çmohej.

Kupasi – fshat në krahinën e Darsisë

Sinonim i jetës ishte një kupëz
në kodrat dhe qielin e Darësë;
Kur kupanjakasi kthehej nga qyteti,
fëmijët e prisin në gjysmën e udhës.

Sot në muzeun e fshatit ruhen dy kupëza,
një kupëz bosh, një kupëz me kokrra gruri.
Kupëzëni bosh është la i gjyshi,
kupëzën me kokrra gruri e mbushi i biri.

Prerje e vjetër e qytetit është së shumë
distanca e gjatë që është emri i tij, që
i përcaktojë vendlindjen e tij. Në qytetin e
Dardanës, që është vendlindja e tij, është

Kryeqyteti i vjetër i qytetit të Dardanës

DARSIANE

Darsiane e bukur,
cipë mëngjesi;
ke dy — tri pikë vese
si nishane qelqi.

Përmbi pëlburën e hollë
të bluzës sate
gjelbërojnë grunjra,
shtegtojnë muzgje.

E bukura, e plota,
si hëna darsiane;
e mira, e lehta,
si një gjethë thane.

Dale, moj e bukur,
para se tē vesh
në kodrat e Balajt —
rri tek kjo vjershë.

VAJZAT E SHEZËS ZBRESIN NË QYTET

Vajzat e Shezës zbresin në qytet,
veshur me kostumin e së dielës,
me jaka të bardha,
flokët krehur krejt ndryshe.

Me shaka
    e të qeshura,
pa gjeste e bujë
    në sy të njerëzve,
S'të kujtojnë ato aspak
vajzat e dikurshme, të ndrojtura të Darsisë,
çarçafin,
    temenatë.

Kanë ardhur të blejnë një basmë të bukur
për shoqen e tyre Fatmë,
(që s'mundën ta gjenin në dyqanin e fshatit).

THE SPANISH IN OVAL

Pastaj ulen në kafe «Rinia», rivizitojnë antikën e kalasë së lashtë, dhe kur kthehen anës Shkumbinit për në Shezë, këndojnë këngë me zë të lehtë për shoqen e tyre Fatmë...

KUR ERDHE NË DARSI

Kur erdhe në Darsi,
qielli i Darsisë ishte me re dhe zogj,
netët ishin zgjatur nga pritja për ty,
çerdhet e lejlekëve ishin po ato,
getësira verore mbledhur në skaj,
bari kishte humbur drejtqëndrimin.

Çdo gjurmë në rrugën me pluhur të fshatit
më shëmbëllente me gjurmët e tua,
krahina ime më dukej tjetër krahinë,
qielli i saj tjetër qill,
ajri si fryma jote,
kur erdhe në Darsi...

TANI JE PJESE E KRAHINES SIME

Tani je pjesë e krahinës sime,
e dialektit të saj,

e thirrjes së përditshme nëpër shtëpi,
e kodrës me grurë të njomë,
e ullinjve tej në faqe.

Tani je pjesë e rezervuarëve me ujëra të kaltra
në juglindje të krahinës,
e gëzimit,

e dhimbjes
dhe pjesë e folklorit të gjinkallave të verës.

KUR TË VISH PRAPË

Kur të vish prapë,
në Hajdaraj do të ketë ardhur pranvera
me trillet e zogjve
juginat do jehojnë nga ujërat që rrjedhin,
me bar të blertë dojenë mbushur sheshet,
vjershat me metafora të reja.

Kur të vish prapë,
s'kam për të të njojur,
dhe ti me siguri s'do jesh më ajo e ditëve
më parë.

VIAS I HAZETI KON

Pemët,

retë, tërë prozën e hirte të dimrit mi e vështroj gjatë; kam ditë të tëra që po tëmbajnë gojë;

Kur të vish prapë,

kemi mjaft gjëra për të thënë...

22

SIPAS LEGJENDËS

Sa herë që vë këmbën përmbi ura,
dridhemi për një çast tjetëri është gjithqë që
më duket sikur rëndoja mbi strupin e tendifte
të murosur përsëj gjallip dikur, që atjejë sëjn
grua; (Dy qytetarët e tij janë të vranëzop është
grua;

është

qytetarët e tij janë të vranëzop është gjithqë që
më duket sikur rëndoja mbi strupin e tendifte
të murosur përsëj gjallip dikur, që atjejë sëjn
grua;

qytetarët e tij janë të vranëzop është gjithqë që
më duket sikur rëndoja mbi strupin e tendifte
të murosur përsëj gjallip dikur, që atjejë sëjn
grua;

PO TA DËRGOJ PËRGJIGJEN E LETRËS SATE

Si përgjigje të letrës sate do të dërgoj
një pendë nga peligorga,
një gjeth vjeshte që te këputai përoty,
të qeshurat e mia që i mblohdha nëpër
dy fjalë të pathëna rrugë,
dhe shaminë e vogël të dorës,
që e harrove tek unë kur ishe herën e
fundit.

Po të dërgoj në përgjigjen e letrës sate,
që ti kur t'i lexosh të gjitha këto
të ndihesh e gëzuar.

PYLLI I RRALLUAR

Mëngjesi zbardhur krejt nga **vesa**,
ecnim rrugës së **pyllit pa njeri**.
Kundërmimi i gjethye të kalbura
fëmijërinë e hershme të zgjoi **ty**.

Mes degëve të dendura të bredhave
e para ti e gjeje shtegun.

Ca gërma të gdhendur keq mbi trungje
si mbishkrime të lashta kanë mbetur.

Si flokët e mi janë rralluar tani
drurët e pyllit pa një fletë.
Ty emocionet për vjeshtën t'u shuan
dhe asnjë fjalë s'flet.

Drurë të téré që mungojnë,
t'i i numëron në heshjtje, pa zë,
Tiparet e tyre sjell ndër mend,
si të njerëzve të afërt që sjanë më...

...zgjedhur që mundësohet, që
atmosfëri shkallëzohet, që
vazhdon qëndrueshmëri, që
tuaqduhet, që do si qendruar, që

...të përcollin, që jenë të lindur që
nëntor qëndrojnë, që
të vjen, që nuk vjen, që

TRENA QË IKNI

OLGA LIPANI

Trena që ikni... S'juu dëgjoj dot fishkëllimën e
shëndetit, që është vërtetë një shënuar i përgjithshëm.

Nuk ju shoh dót tek ikni fushës rëshumlbni në
mbetenat e qytetit, nje tmegull të bardhë e b-

Më duket sikur mëqellin vetëm përgjegjësi e tij
në këtij momenti, e që përfundon me një kërcësim që
dëgjohet që i ka dhënë një përgjegjësi e shëndetit.

Ez i është kështu që

EMRIN TËND

MINI SO ALIJRI

Emrin tënd tjetë jepet bën e lartë opozitën
do t'i vërrugës nga erdhe,
dhe kthesës ku shfaqë nga larg, që shkak
dhe fluturës që kape duke ardhur monopatit,
dhe zogut që pe në degën e plespit, që s'm
dhe lëndinës ku shkele me sandalet verore,
dhe liqenit që të pasqyroj flokët si nata...

Emrin tënd do t'i vë,

Vipasjed. Si bnut ës dëlej i lëap dhëmja
 ja dhashë ballinë sheshevë, këtë e tëgët qëqën
 la dhashë sëtye ëqeaneve, galaktikave.
 La dhashë fytren të sotmes, së nesërmes,
 la dhashë zërin vitezë qëshkuje që do vijnë.
 La dhashë durat së dashurës, takës, bimëverit
 la dhashë këmbëtë udhëve.

Nëpumur. Ëska jë shëriq tëmtojë
 Dhe ndihem prapë vijzut që ës qëndruan sët
 pak vetvete,
 pak gjithësi. Nëpumur kemi fjalë
 qëllia ësni titiqod ës bnut ës qëndruan
 sët
 mëkësiz që përfundon që
 ës sëmës që ës

zëmët e...

P U S I

SHKAPEN AL

Zbardh pusi i vjetër në fund të kopshtit,
nëpër degët e shelgut zogjtë këndojnë
porse s'tringëllon më lart e poshtë
litqarjë holluar dikur nga duart ensime meje
është këputur
gjurmët përqark tij kanë humbur
dhe rrugina që të conte aty ka zënë mëllaga.

Në fshat tani kemi çezma.
Veçse në fund të kopshtit unë shkoj hera-
-herës
se mos më shfaqet si dikur
në pasqyrën e ujit

fytyra e nënës.

TI FUSHËS KE DALE

THUROJ TAKUA

Si krejt papritur dimri
në periferi u shfaq. Brymë që ra natën
gdhiu si shkrim vrap. Gjethet dëglë boje i fshiu
ngjëca, shiu, era; nuk nuk
në funde rrugësh i mblodhi
si pelerinëza të vjetër uara.
Përqark qartesi, kuarc
periferi të zhveshura.
Ti fushës ke dalë
me fytyra nga era.

UJËRAT E DRINIT

IL FUSHEZ KE DAFE

Përgjakur ujërat e Drinit plak po vijnë prej
bjeshkëve
e sipër ujérash nxin fytyra e gjakësit të lbes si
hije e mallkuar.

Klithin e klithin zogjtë e brigjeve të tij të truar,
mes dhimbjesh ngrihen urat e mjeshtërve të
vrarë

pas shpine në natën e errët.

Përgjakur ujërat e Drinit plak po vijnë prej
epikës së lashtë,
vrarë e prerë shtatë shpirtrash. E Drini plak
ashtu në verbëri e gjen shtratin e tij të
moçëm
me ahe, pshëretima, eshtra të fisit tim.

Përgjakur ujërat e Drinit plak po vijnë kah
moti.

DO TË VIJNË MBRËMJET E VERËS

Do të vijnë mbrëmjet e verës
me muzg, errësirë, xixëllonja e mister,
dhe unë do të dal deri te kodra përballë
fshatit,
siç dal gjithnjë kur vijnë mbrëmjet e verës,
do të eci më këmbë deri atje;
për qetësinë e natës së simboleve do mendoj,
do të mendoj për yjet në qiell, për qiellin vetë,
pastaj do të mundohem të sjell ndër mend 150
epitetet e Shelit për hënën,
zogjtë e shpërfytyruar për një çast dhe
grunjërat e pjekura,
pastaj do të kthehem në shtëpi
e do rikujtoj poetët e famshëm që lëvduan
natyrën...

MEDIOKRI PËR MEDIOKRIN

S'mbeti poet pa shkruar
për mediokrin qoftë dhe një vjershë.
Disa i botuan në gazeta, revista,
të tjerë në libra poezish.

Me zyrtarin barkmadh ndonjëri
mediokrin e kahasoi.
Nga koka gjer te këmbët, si lumë,
metafora, epitete i atribuoi,

Jeton në qytet mediokri,
tha një lirik pa rezerva,
dhe kur fryshtimi i shteron
shkon në pyll bën kompresa.

Një poet i ri shkroi i bindur,
mediokri këpucë me majë mban.
Kundër perisit ai s'është,
muzat e artit thellë i nderon.

...Sikur t'u shfaqej ai në çast,
s'do pyesnin më si e qysh.
Të gjallë atë do ta kryqëzonin
mu në titullin e poezisë.

Dikush mediokrin e krahasoi
dhe me Shvejkun topolak;
veçse askush veten se quajti
mediokër sadopak!

MUZG VJESHTE

Muzg vjeshte.
Në fushë qetësi.
Veç një rosë në kallamishte
si njollë e zezë.

Në plep
ka ngecur një copë mjegull
si shamia e Kallogresë.

SYRI IM

Syri im – natë e errët
ku flë vetëm ti.

Syri im – kopsht i gjelbër
ku shëtit vetëm ti.

Syri im – dritare e hapur
ku sheh vetëm ti.

Syri im – mol i ri
kur ankorohesh vetëm ti.

NË POGRADEC TE LASGUSHI

Në Pogradec kam ardhur.
Moti me shi është. I përhimtë është dhe
horizonë si në lirikat e tij.
Dhe unë lagjeve të qytetit gjithë mëngjesin
kërkoj të takoj Lasgushin.
Ku të ketë shkuar vallë në këtë orë!
Në shtëpinë e tij të dikurshme trokas –
një pëllumb i bardhë, i trembur fluturon,
midis gurëve të murit të jashtëm ka mbirë fiku
i egër,

nëpër shkallë, ja, tek zbut heshtja...
Më kot rri e pres, asnjeri s'më përgjigjet, si
në poemat e humbura të Serembes.
Do të ketë dalë, mendova me vete.
– Nga liqeni do ta gjesh, – thanë fqinjët.
Te liqeni shkoj ta kërkoj.

Në breg valët llokoçiten.

Pyes peshkatarët:

— Do të ketë shkuar nga pjesa tjetër e qytetit,
te plepat me krilla...

Në pjesën tjetër të qytetit shkova,

gjithë ditën brodha...

Lasgushin askund s'e pashë,

Lasgushin takova.

KËNGË PËR VETEN

Eci në rrugën e madhe. Në xhep pasaportën
time mbaj
me datën e lindjes e fotografinë e vogël
lëshuar nga gjendja civile,
me profile fushash, diejsh e stinësh të kohëve
që jetojmë;
përbaltem ugareve, më dhimbset dhe një
kokërr gruri për mundimin që fsheh.
Kam fytyrën time, zërin tim, emrin tim, lëvdoj,
dashuroj, urrej;
për ditën që më ikën pa e jetuar ndiej
pendim,
i njoh vrasësit e Hamletit, mallkimin e Kalit
të Trojës e njoh;
s'përkolem para perëndive mitike. Besoj te

SHENZHEN MFG. LTD.

Miq, ju lutem, nē mē doni vērtet,
mos mē kērkoni tē jem ai qē s'jam —

Miq, ju lutem, në më doni vërtet,
mos më kërkoni të jem ai që s'jam –
pa parzmoren
e armën time,
si Patrokli.

SHENJTÉRIMI I PYLLIT

E prenë pyllin dikur,
ngritën me të faltore, teqe, manastire,
shkruan pastaj mbi të «Biblën», «Kuranin» për
besimtarët;
me altare, ikona mbushën kishat për
lehtësimin e shpirtrave të njollosur,
benë kryqe e i vunë mbi varre të të vdekurve
në emër të perëndisë.
Pastaj mbi drurët e tij u ngrohën netëve
shenjtorët,
bënë edhe qivure ku mbyllën vetveten e jetën
mëkatare nën dhe.
Me lisin tënd, o pyll, gdhendën dhe dyert e
xhamive e gjithë ngrehinave të shenjta,
veç ta dëgjoje, sa herë që ato hapeshin e
mbylleshin
ditën e shërbesave,
trishtueshëm vajtonte pylli.

THE REEFERSEN DE TIGER! DE TIGER!

E. merre malli
p r gjelb rimin, shushur men, stuhit ,  p
cic rim n e zogjve,
arom n e barit , t livadheve
e druvarin.

NE RRËKEZËN QË RRJEDH SHPATIT

Në rrëkezën
që rrjedh shpatit
përkuemi e shuajmë etjen
unë
dhe një çift pöllumbash
të dashruar.

E SHKRUAR NË NJË MBRËMJE VJESHTË

Ike
nën shiun vjeshtor
me flokët e gjatë
si një përrua.

Tani në kopsht
ra mbrëmja.
Në oborr qullet
veç imazhi
yt.

Qëndri i vjetër është
minxhet e mëdha e po
shtrihet qëllimi i dështit
të vjetër qëndrit që

etruen e pellështit
te rimbresin e bërturit
te A. Liderosit. Tani
jedqasë është i çelët qëndri

qëndri i vjetër është i dështit
– qëndri i vjetër është i vjetrit
qëndri i vjetrit. Qëndri i vjetrit
i përfundon, qëndri i vjetrit është i vjetrit.

SHPIRTI I DANTES ME SHOKË

Dhe aq e bukur s'qe,
po e bëri përfytyrimi im,
thosh Edgar Alan Poe
për Virgjininë.

Ndaj dhe e quante
si gratë e përmendura:
herë Leonorë, Ani,
herë Helenë, herë Anabel' Li.

Kështu mund të ketë ngjarë
dhe me gratë e dëgjuara —
Beatriçen, Fiametën, Laurën
që dashuroi Dantja, Bokacio, Petrarka.

Ndoshta ndonjëra aq hyjnore
s'do të ketë qenë mbi tokë,
por ish i bukur e qiellor
shpirti i Dantes me shokë.

LEJLEKU I PETËFIT

Kur vjen ti, lejlek,
te plepi para shtëpisë,
Pëtefin më kuiton —
birin e shtrenjtë
të stepës maxhare,
Se vetëm ti, aist¹⁾) i dashur,
në betejën e Transilvanisë
mbi trupin e poetit
qave...

---

1) aist — lejlek (Hungarisht)

FËMIJËT E KOPSHTeve

Vjeshta erdh në oborr.

Shesheve

dalin dorë për dore

me bluza të bardha

(qëndisur me nga një pëllumb të kaltër)

e fytyra të brishta,

(krejtësisht të pafajme)

spërkatur me pak vjeshtë –

fëmijët e kopshteve

Vjeshta erdh në oborr.

MOS HARRO TË VISH DITËN E VERËS

Mos harro të vish ditën e verës.
Me fjongon e kuqe lidhi flokët e yerdhë –
aromë jargavanësh prej viseve të jugut
fushës e kodrës të vish.

Krejt e jona do të jetë ajo ditë –
e gjelbër,
e kaltër
si pasqyra qiellore e syve të tua –
perëndime muzgjesh që digjen.

Mos harro të vish ditën e verës.

Në gjysmën e rrugës unë do dal të të pres —

i qeshur,

i gëzuar

si pëllumbi në fluturimin e parë.

Nëse shpatit përpjetë do ladhesh shumë,

në dorë merri sandalet si bashkëfshatarët
e mia darsiane,

freskohu te burimi,

(mos u tremb, aty do vijnë dhe çafkat,
krillat)

çlodhu pak mbi barin e njomë,

me guralecë përzëre qyqen,

që trishton në gjineshtrën luleverdhë.

Mos harro tē vish ditën e verës.

Pulëbardhat klithin hareshëm në lumë,
shelgjet janë mbushur gjelbërim;
sipër ujërash tē kristalta kërcejnë peshqit,
rrëkeza plot diell zbresin monopatit.

Mos harro tē vish ditën e verës.

Në gjysmën e rrugës unë kam dal po tē pres
me zemrën time në pëllëmbë
mbështjellë në një gjethë mani.

MË PADITËN

Më paditën te lulet – ka bukurinë tonë, thanë
lulet,

Më paditën te lumi – në dej i rrjedh, u
përgjigji lumi,

Më paditën te të korrat – fytyrën e tij kemi,
folën të korrat,

Më paditën te uji që pi – i dashruar veç
me atë etje, pohoi uji,

Më paditën te ajri që thith – pluhur kundër-
mimesh më ka,
dëshmoi ajri,

Më paditën te urtësia e shekujve – pasqyrë
e tij njihem, shkroi urtësia,

Më paditën te nata – qiri i fikur jam,
psherëtiu nata.

Më paditën te një ligj i «shenjtë» – s'e zë
mallkimi im,
u ankuat ai ligj,

Më paditën pastaj te vdekja – hije e vdekur
jam, qëshì vdekja.

anë e ngrënë

anë tregimisë

anë që vdekja
vdekja vdekja

KËRKESE

Arë, qëndrinë e bëj libe, bëj me jetën e
më jep kallëzënje e artë, që mëndim e njo
diellin e rrumbtë të pjekur,
që mban gjallë ditën.

Luginë,
më jep freskinë e përhershme,
ujin e burimit që i zgjon
rininë luleverdhës aty pranë.

Korije,
më jep gjethet e blerta,
zogun lirik që këndon
për jetën që nuk vdes.

E pasi m'i keni dhënë tē gjitha:
kallëzën e artë, diellin, freskinë,
ujin e mburimit dhe zoqunë lirik,
unë zgjedh gjethen e blertë
e vë në ballë tē ditës.

RAPSODI

Kur bie muzgu në Darsi
kthehen në Balaj peligorgat.
Rima nga këngët e tyre mbloqat
rapsodi Shahin Balit përi vjershat.
Peligorgën me balanjaken,
oh, ai i dashuroi aq shumë;
Kapituj me rima i dhuron ajo,
për balanjaken ndenji pa gjumë.

Plot zogj të tjerë ka në Balaj,
po më e shtrenjta është peligorga.
Gjithë ditën këndon në qiel,
në Balaj kthehet në orët e vona.

Gjer në Hajdaraj erdhi sot
peligorga e Shahin Balit.
Sonetat e para i dha në fushë,
pastaj mori rrugën e kthimit.

Ai, peligorga, dhëv balanjakja,
në Balaj jetojnë të tre tok.
Ata të dy punojnë fushës,
ajo këndon në horizont.

TRYEZA E FSHATIT

Tryeza ime e fshatit, e qëndrueshme
prej lisi ngai pylli iu çapokut, iu që qantik
pa lustër, għendur shpejju lej shpejja, qidha
me njëi sbishei boj, tēs-brazu eejnej penek.

Non ċeo ī-niex tēn-vjeti pērsipere, qie
rri nē capi, tēkkodex, si qatherex, qidher
Dikur mbi tēm minn ġlexova pēr-cherie, tēx-pareri
għadha Uitmānni, Bajroni, Nerudenh, ja ne
għidha net tēq-téra, pēru t'qis sur annej, let-er
sé dashurës.

Kunnekk emm iġġib u idha jiddu, fejn
Tek ajo tryez e thjeshtë fshati
unē shkrova dhe vjershat e para

tē għażuara, tē trishta.

NË FUSHËN E ZGJANËS

Në fushën e Zgjanës,
poshtë në luginën me vjeshtë,
shtrirë në tokën e korruri qysh herët
përtypet i kau plak qetë-qetë.
Përmbi brirët e mëdhenj, kurrizin e kuq
një gardaltnë kareshëm cicëron.
Hesht për caçaste, shpatullën lëviz
e shpatit përballë tret vështrimin,
se si demat e rinji plugojnë tokën e murrme.
Pastaj qetë-qetë prapë përtypet,
në fushën e Zgjanës,
atje poshtë në luginën me vjeshtë.

KËNGË

Unë
ti
dhe
fusha.

(Është era
ajo që vjen.)

Unë
ti
dhe
fusha.

(Është bulku
ai që këndon)

Unë
ti
dhe
fusha.

Ti, befas,
bëhesh pemë
e gjelbër,
e brisht.

Mes fushës
hesht
si
qiparis.

NGA SHËNGJINI

920 M.

Nga Shëngjini
nesër do të ikim
me një dhimbje të kaltër në gji.
(Të përkohshme qofshin ndarjet.)
Hareja johë e ditëve të shkuara
do të trokasë neteve vone nëpër guaskat
boshë,
si në perrallat magjike,
klithjet e pulëbardhave, pelikanëve;
si jehona dō treten në funde horizontesh;
kështjellat, vizatimet e fëmijëve,
hapat tanë mbi rëren e lagur
do t'i fshijë baticha e detit.

Vetëm pylli do mbëtet
dhe përplasjet e valëve në breg –
rrokje blu të kripura.

NESËR

O sa ftesa kam nesër
nga një zog, nga një gjethë,
nga një rrugë, nga një lule, nga një re.
I gjeta në tryezën time të fshatit.
Kish ardhë zogu e kish lënë këngën,
kish ardhë gjethja e kish lënë blerimin,
kish ardhë rruga e kish lënë ecjen,
kish ardhë lulja e kish lënë aromën,
kish ardhë reja e kish lënë shiun.

O sa të njoher më presin nesër,
Më ftojnë dhe shokët, miqtë, të korrat,
për në veri, për në jug, trenat
dhe ylli i largët, dielli, krejt universi.

PESHKATARI PLAK

Balli i tij, sytë e tij, duart e tij – kundërmim
rrahur nga lërërat e Adriatikut, e donit,
nga rrezet e diellit të jugut përzhitur,
nga kripa e bardhë regjur e plasaritur.
Rri e sjell ndërmend tanë në kopshtin e vogël
gjithçka që iku e s'kthëhet më prapë.
Jehona e viteve që ishkuan atje në det i
kumbon në shpir.

Teksat malli e mëriopër peshkatevhën,
kiçin, bashinte molini e vjetër, n'e bën
kujton gjiret, nishujt e vetmuar; lagunat, ose
godllat e anëdeteve, pulëbardhat, fikun e
nërrjetë po detit, qefullin në rrjetë
e trishtohet paksat, n'e zemrën atje në det i ka.

ANTOLOGJIA E SHIUT

Pasi ia fala të gjitha «mëkatet»,
një antologji desha t'i bëja shiut,
që nga kohët më të lashta e deri tek më të
rejat

si gjithë antologjitet e arteve të bukurë.

— Antologji për mua?! U çudit shiu.

— Fare thjesht, tha më në fund aspak i
çuditur;

unë të jap faktet, përzgjedhjet bëji vetë.

Arën më të korrat e bollshme të parën

(se po të mos kisha breruar unë,
ajo s'do të ish veçse shkretëtirë pa lule e

dashuri)

tjetër: dëtin më peshq, leshterikë e të tjera
gjallesa,

(se po të mos ishin derdhur lumenjtë e mi,

ai s'do të ish veçse zgavër e stërmadhe e
etur)

burrin e gruan, patjeten, si kryesorenë jetën
(se shpesh pas çastitit të dashkuruar meaqi
eshtë dashur një spikë për të freskuar)
natyrish, që të dalë më e plot antologjia,
shto këtu dhe yberin në horizont
si një flamur në ditë festash.

NJEREZORE

Pragmbrämje.

Jam ulur nē shkallaren e shtëpisë
e rri.

Mbi kavak gumëzhijnë harabelat,

Nga larg vjen

këngane fqinjëve itë mi detarë, hija e pyllit,

zërat e fëmijëve.

Tuk-tuk godasin varkat me lopata peshkatarët
Karavastasë.

Vallë c'është duke menduar ajo,
nē këtë minutë, nē këtë çast?

Pragmbrämje.

Jam ulur nē shkallaren e shtëpisë
e rri.

Mbi kavak gumëzhijnë harabelat.

Ç'TË JEM?

AUT. L. A. J. S.

Pyes .. veten, ... e ..... më ..... që ..... ç' ..... të ..... jem ..... në ..... këtë ..... minutë, ... në ..... këtë ..... çast? ..... Det ..... me ..... shkumë ..... të ..... jesh, ... më ..... thonë ..... deti, ... lumë ..... që ..... rrjedh, ... më ..... përgjigjet ..... lumi. ..... Ç'të ..... jesh ..... si ..... ky ..... shi, ... që ..... bie ..... me ..... të ..... butë, ... këtë ..... pragmbrëmje, ... e ..... larg ..... nëpër ..... fshatra, ... grurin ..... e ..... rrit, ... më ..... flet ..... dita, ... Pse ..... jo, ... pasqyrë ..... e ..... kaltër, ... më ..... dikton ..... stina. ..... Dua ..... të ..... iem, ... rajo ..... pema ..... e ..... pjekur, ... mes ..... arës, ... që ..... kallon:

PËRMBAJTJA

Vite të hershme	3
Përroi	4
Tek e nesërmja	6
Kavaku	7
Kur pres pranverën	8
Gramafoni	10
Përtej kodrave	12
Kupasi	13
Darsiane	15
Vajzat e Shezës zbresin në qytet	17
Kur erdhe në Darsi	19
Tani je pjesë e krahinës sime	20
Kur të vish prapë	21
Sipas legjendës	23
Po ta dëgjoj përgjigjen e letrës sate	24
Pylli i rralluar	25
Trena që ikni	27
Emrin tënd	28
Ia dhashë	29

Pusi	30
Ti fushës ke dalë	31
Ujërat e Drinit	32
Do të vijnë mbrëmjet e verës	33
Mediokri për mediokrin	34
Muzg vjeshte	36
Syri im	37
Në Pogradec te Lasgushi	38
Këngë për veten	40
Shenjtërim i pyllit	42
Në rrëkezën që rrjedh shpatit	44
E shkruar në një mbrëmje vjeshte	45
Shpirti i Dantes me shokë	46
Lejleku i Petëfit	48
Fëmijët e kopshteve	49
Mos harro të vish ditën e verës	50
Më paditën	53
Kërkesë	55
Rapsodi	57
Tryeza e fshatit	59
Në fushën e Zgjanës	60
Këngë	61
Nga Shëngjini	63
Nesër	64
Peshkatari plak	65
Antologjia e shiut	66
Njerëzore	68
C'të jem	69

GËZIM HAJDARI: Ka lindur më 1957 në fshatin Hajdaraj të Lushnjës. Shkollën e mesme të përgjithshme dhe të mesmen ekonomike i mbaroi po në Lushnjë. Punon pranë Degës së Librit të këtij qyteti. Ka mbaruar edhe studimet e larta me korrespondencë në I.L.P. «A. Xhvani» — Elbasan. (Dega Gjuhë-Letërsi).

Ka filluar të botojë në shtypin letrar që në vitin 1982.

Ky është libri i tij i parë.